

СТАНОВИЩЕ
ОТ ДОЦ. Д-Р ТАНЯ БУРДЕВА
ПУ "ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ"

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен
„доктор”

в област на висше образование 8. Изкуства
професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство
докторска програма „Музикознание и музикално изкуство”

Автор: ПЕТЪР ВЕСЕЛИНОВ КОЙЧЕВ

Тема: ИМПРОВИЗАЦИЯТА ЗА КИТАРА В МОДЕРНИЯ ДЖАЗ

Научен ръководител: ДОЦ. Д-Р ТАНЯ БУРДЕВА

Със заповед No:P33-829/13.02.2019 г. на Ректора на ПУ „Паисий Хилендарски” съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „ИМПРОВИЗАЦИЯТА ЗА КИТАРА В МОДЕРНИЯ ДЖАЗ“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор” в област на висше образование 8. Изкуства
професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство
докторска програма „Музикознание и музикално изкуство”

Представеният от Петър Веселинов Койчев комплект материали на хартиен носител е в съответствие с чл. 36 (1) от Правилника за развитие на академичния състав на ПУ и включва следните документи:

- Молба до Ректора на ПУ за разкриване на процедура за защита на дисертационен труд
- Автобиография в европейски формат
- Нотариално заверено копие от диплома за висше образование (ОКС „магистър”)
- Заповед за записване в докторантура
- Заповед за провеждане на изпити от индивидуалния план и съответни протоколи за издържани изпити по специалността с успех „Отличен 6”
- Протоколи от катедрени съвети, свързани с докладване на готовност за откриване на процедурата и с предварително обсъждане на дисертационния труд
- Дисертационен труд
- Автореферат
- Списък на научните публикации по темата на дисертацията
- Копия на научните публикации
- Декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи
- Справка за спазване на специфичните изисквания на Педагогически факултет

Петър Веселинов Койчев е роден на 29.01.1984г. в Пловдив. Завършил е през 2011г. Пловдивски Университет „Паисий Хилендарски“ - ОКС „Бакалавър“ - специалност „Джаз и поп изпълнителско изкуство“, със специален предмет китара. Магистърска специалност – „Музикално изпълнителско изкуство“ е придобил в АМТИИ през 2012г. През същата година е специализирал джаз китара в консерватория „Джузепе Тартини“ в Триест, Италия, по програма Еразъм.

От 2014 г. преподава китара на студенти от специалност „Джаз и поп изпълнителско изкуство“ в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“. През 2015 г. е зачислен като редовен докторант към катедра „Музика“, ПУ „Паисий Хилендарски“.

От 2014 г. провежда упражнения по специален предмет – джаз и поп китара, към катедра „Музикални инструменти и класическо пеене“, АМТИИ, гр. Пловдив.

Художествено-творческият път на Петър Койчев е свързан с множество солови и камерни изяви: концерти, джаз-фестивали, мюзикъли, клубна дейност и др. Артистичните му умения се проявяват още в сътрудничество със симфоничните оркестри на Пловдив, Варна, Ст. Загора, Сливен, Пазарджик. Съвместната дейност с известни съвременни музиканти обогатява творческото му развитие.

Богатата изпълнителска дейност на Петър Койчев се явява предпоставка и основание за неговите по-нататъшни научни изследвания.

Актуалността на темата се обуславя от факта, че джазът се е променил значително през последните сто години и в момента продължава неговият процес на развитие. Доколкото джазът е изкуство с импровизационен характер, е немислимо да се свири джазова музика, без познаването на правилата на импровизацията, включващи изучаването на джаз-скали, арпежи, акорди, модели, клишета. Докато тясно специализираните публикации, свързани с импровизацията и теорията на джаза са все още твърде оскъдни, то практическите постижения в тази област са значителни и многообразни и непрекъснато се развиват. Това дава достатъчно сериозни основания за проучвания, свързани с импровизацията в джазовата музика, като в изследването са разгледани само импровизационните принципи от модерния джаз, които оказват влияние върху облика на съвременната джазова музика за китара.

Дисертационният труд на Петър Койчев е структуриран в увод, три глави и приложения. В увода е изложена мотивацията на автора за насочване към избраната изследователска тема. Общият обем на труда е 207 страници основен текст, който демонстрира едно много сериозно, новаторско и оригинално изследване. Библиографската справка на кирилица и латиница, както и интернет-източниците, наброява 54 заглавия. Ползваните литературни източници са интерпретирани с много разбиране, интелигентност и умение за обобщаване.

Много точно са формулирани обект, предмет, цел, задачи още в началото на труда, така че читателят придобива ясна представа за рамката на изследването. Структурата на работата е построена логично, като най-напред е разгледана историята на джазовата импровизация, изменението на понятието „импровизация“ и същността на модерната импровизация. Направено е описание и систематизиране на предхождащите изследвания в областта на модерната джазовата музика и на импровизацията за китара. Разгледани са стиловите особености и импровизационните похвати в модерната джазова музика. Това са теоретични изследвания върху характерни за импровизацията в модерния джаз ладове, фрази, арпежи, техники и акордови прогресии.

Разглеждайки въпроса за модерната импровизация, П. Койчев е направил извода, че наред със запазване на известна интуитивност в процеса на импровизиране, в нея се налагат все повече „съзнателни елементи“. Това, което липсва на изпълнителите е грижливото изучаване на акордите, хармоничните последования, анализът на импровизационните скали и задълбоченото им упражняване. Именно предварителното им познаване може да освободи импровизацията и творческата инвенция на изпълнителя. По-задълбоченият поглед върху акордите, техните взаимоотношения и движението им, избирането на подходяща скала, биха подготвили теоретично изпълнителя за самия практически процес на импровизация.

Петър Койчев демонстрира способност за аналитично и критично мислене, когато разглежда съществени характерни особености в теорията на джазовата музика, отличаващи я от класическата теория на музиката. Той подробно разглежда връзката между акорди и скали, обяснява акордовите системи за китара CAGED и DROP 2, даващи представа за принципите на акордовия строеж и гласоводенето. Всички направени анализи в първа глава са необходими, защото те водят до разбиране на закономерностите, които направляват джазовата импровизация.

Голямо значение в структурното изграждане на дисертационния труд има втората глава, в която много обстойно са разгледани начините на звукоизвличане и многообразието на техническите похвати при свиренето на китара. Представени са основни начини на звукоизвличане: пръстово свирене с дясна ръка, свирене с перо и комбинирано свирене, техниките алтернейт пикинг, суийп пикинг, икономичен пикинг и хибрид пикинг. Разгледани са и основни технически похвати за пръстите на лява ръка, както и мелизмите. Приложени са характерни нотни примери, илюстриращи специфичните особености на различните технически похвати. Важно е да се отбележи, че техниките на звукоизвличане са разгледани, тъй като имат пряко отношение към формирането на импровизационни

умения.

Своеобразен смислов център на изследването е трета глава, в която дисертантът е направил транскрипции и анализи на джазови сола от аудио записи на утвърдени джаз китаристи: Андреас Оберг, Стохело Розенберг, Франк Вигнола, Майк Стърн, Пат Матини, Гилдас Ле Папе. Разгледани са начините, по които се използват скали, акорди, техники и различни похвати за импровизация. Изследвани и систематизирани са стиловите особености и импровизационните похвати в модерната джазова музика.

На базата на изследваните аудио записи са събрани и класифицирани нотни примери на практически приложими музикални фрази (ликове), използвани в специфични хармонични и мелодични джаз структури. Те биха могли да допринесат за подобряване и обогатяване на методиката на обучение по китара в областта на джазовата музика чрез разширяване на специфичните методи и техники при обучението на китаристи. Импровизационните техники за китара са конструирани по начин, който да допринесе за изграждане на импровизационни умения у джазовите музиканти.

Заклучение: П. Койчев се е справил отлично със задачите на изследването. Основанията за това заключение са следните:

1. Проведената работа убеждава, че изследването, посветено на импровизацията за китара в модерния джаз има иновационен характер и че приносите имат стойностно значение. Трудът на Петър Койчев е първият в българското музиковедие, който: систематизира стилови особености и импровизационни похвати в модерната джазова музика; изследва взаимоотношенията между различните компоненти на джазовата импровизация; извлича примери на джаз-фрази (ликове) на базата на транскрибирани солово изпълнения; разкрива нови насоки в обучението на джаз-китаристите, за усъвършенстване на уменията им за импровизация.

2. Цялостният прочит на дисертационния труд убеждава недвусмислено за личното участие на докторанта в изследователската дейност и че получените резултати и приноси са негова лична заслуга.

3. Направените изводи следват логично от проведената изследователска работа и са нейно адекватно отражение. Методиката на изследване, включваща сравнително-аналитичния метод, методите на интонационен и теоретичен анализ и синтез на музикалната тъкан, историко-хронологичния метод, позволява постигане на посочената цел – да се изследват основните импровизационни принципи в джаза.

4. Дисертационният труд в неговата цялост разкрива уменията на автора му за задълбочена научна и художествено - изпълнителска дейност.

5. Налице е необходимата способност за аналитично, критично и креативно мислене.

Петър Койчев представя четири статии по темата на дисертационния труд. Те са свързани с темата на дисертацията и разглеждат връзката между скали и акорди, „прогресията II – V – I в джазовата музика“, „Drop 2 акордите“ и др. Публикациите свидетелстват за задълбоченото проучване на проблема за импровизацията в модерния джаз, както и за практико-приложната стойност на изследването.

Авторефератът дава ясна представа за извършената работа, като представя най – важното от съдържанието на отделните глави и отразява основните резултати, постигнати в дисертационния труд.

Така изложените приноси и резултатите от изследването дават основание за тяхното приложение в изпълнителската практика на съвременните джаз - китаристи.

Дисертационният труд съдържа научни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на ЗРАСРБ. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания на Педагогическия факултет, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

Дисертационният труд показва, че докторантът Петър Веселинов Койчев притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност 8.3 Музикално и танцово изкуство, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване, представено от оценените по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Петър Веселинов Койчев в област на висше образование 8. Изкуства, професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство, докторска програма „Музикознание и музикално изкуство“.

Пожелавам на Петър Койчев успешна изпълнителска, художествено-творческа, преподавателска и научно-изследователска дейност!

17. 03. 2019 г.

Доц. д-р Таня Бурдева